

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

просп. Перемоги, 14, м. Київ, 01135
тел.: (044) 351-40-96, 351-49-54, 351-40-01, факс: (044) 351-48-45
E-mail: miy@mtu.gov.ua, сайт: www.mtu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37472062

Олександрю Степанюку

foi+request-62025-
f773b04f@dostup.pravda.com.ua

Міністерство інфраструктури України розглянуло Ваш запит про доступ до публічної інформації від 31.01.2020 (далі – запит) щодо видачі кваліфікаційних документів моряків та повідомляє.

Стосовно питання 1 запиту.

Порядок видачі кваліфікаційних документів особам командного складу суден та суднової команди морських суден затверджений наказом Міністерства інфраструктури України від 18.10.2013 № 812, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14.11.2013 за № 1950/24482 (копія додається).

Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння затверджене наказом Міністерства інфраструктури України від 07.08.2013 № 567, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23 серпня 2013 року за № 1466/23998 (копія додається).

Порядок підтвердження кваліфікації та дипломування осіб командного складу суден та суднової команди морських суден затверджений наказом Міністерства інфраструктури України від 18.10.2013 № 813, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 07.11.2013 за № 1901/24433 (копія додається).

Стосовно питань 2, 3 запиту.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (далі – Закон) публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Згідно з пунктом 1 Положення про Міністерство інфраструктури України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.06.2015 № 460

391384 *

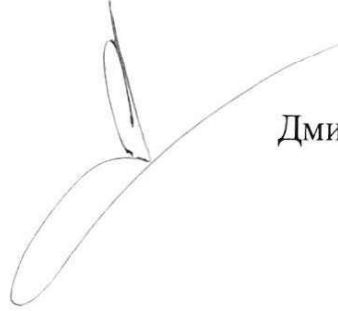
№1732/46/10-20 від 07.02.2020 на №б/н від 31.01.2020

передбачено, що Мінінфраструктури є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику, зокрема, у сфері морського та річкового транспорту.

Враховуючи вищевикладене, запитувана Вами в пунктах 2, 3 інформація не є публічною інформацією в розумінні Закону та не відноситься до компетенції Мінінфраструктури.

Одночасно повідомляємо, що зазначений лист не містить нових правових норм та має інформаційний характер.

Перший заступник Міністра

Дмитро АБРАМОВИЧ

Присвоєно Зміни Зупини з
наказом МІУ № 1850/24482

209

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

18.10.2013

НАКАЗ

812

м. Київ

№

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України " 14 " листопада 2013 р. за № 1850/24482 Керівник реєструючого органу _____ підпис _____
--

Про затвердження Порядку видачі кваліфікаційних документів особам командного складу суден, персоналу яхт, які не займаються комерційними перевезеннями, і особам суднової команди морських суден

Відповідно до Кодексу торговельного мореплавства України, Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками, Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, підпункту 4.9.35 підпункту 4.9 пункту 4 Положення про Міністерство інфраструктури України, затвердженого Указом Президента України від 12 травня 2011 року № 581,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок видачі кваліфікаційних документів особам командного складу суден, персоналу яхт, які не займаються комерційними перевезеннями, і особам суднової команди морських суден, що додається.

007185

2. Департаменту державної політики в галузі морського і річкового транспорту забезпечити:

подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу на офіційному сайті Міністерства інфраструктури України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня втрати чинності постановою Кабінету Міністрів України від 15 січня 2005 року № 38 «Про затвердження Положення про порядок присвоєння звань особам командного складу морських суден».

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Демидовича Д.В.

Міністр

В. Козак

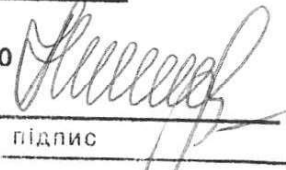
З ОРИГІНАЛУ
Учасник
Інформаційно-технологічне забезпечення
Підпис _____

211

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства інфраструктури України
18 жовтня 2013 року № 812

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
" 14 " листопада 2013 р.
за № 1850/24482
Керівник реєструючого органу _____
підпис

ПОРЯДОК

видачі кваліфікаційних документів особам командного складу суден, персоналу яхт, які не займаються комерційними перевезеннями, і особам суднової команди морських суден

I. Загальні положення

1.1. Цей Порядок встановлює процедури і вимоги до видачі кваліфікаційних документів та підтверджень до них особам командного складу суден, персоналу яхт, які не займаються комерційними перевезеннями, особам суднової команди морських суден та випускникам морських навчальних закладів.

1.2. Цей Порядок поширюється на громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які працюють або мають право працювати на морських торговельних судах у складі командного складу та суднової команди, яхтах, а також на випускників морських навчальних закладів України незалежно від громадянства.

Цей Порядок не поширюється на осіб командного складу і суднової команди риболовних суден, військових суден, а також суден валовою місткістю менше 80 одиниць або потужністю головної енергетичної установки менше 55 кВт.

1.3. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

диплом (Certificate of Competency) – документ схваленого зразка, яким засвідчується присвоєння звань особам командного складу;

ДКК – державна кваліфікаційна комісія, яка діє відповідно до статті 51 Кодексу торговельного мореплавства України у порядку, визначеному Мінінфраструктури України;

кваліфікаційний документ – диплом (Certificate of Competency) та свідоцтво фахівця (Certificate of Proficiency) встановленого зразка;

підтвердження до кваліфікаційного документа – документ схваленого зразка, який відповідно до вимог Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками (далі – Конвенція ПДНВ), видається з метою засвідчення видачі або повторного підтвердження диплома;

прогулянкове судно – моторна яхта або інше моторне судно, яке не займається комерційними перевезеннями та вимоги до якого визначені Технічним регламентом прогулянкових суден, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 09 листопада 2011 року № 1147;

свідоцтво фахівця (Certificate of Proficiency) – свідоцтво встановленого зразка, яке підтверджує кваліфікацію особи суднової команди чи особи командного складу, якій не передбачено присвоєння звань, або засвідчує

проходження схваленої підготовки, необхідної для дипломування з метою роботи або виконання спеціальних обов'язків на морських суднах. Свідоцтво фахівця видається відповідно до виду свідоцтв капітаном морського порту після проходження підготовки у схваленому навчально-тренажерному закладі та успішного складання іспиту в ДКК або навчально-тренажерному закладі у разі, якщо цей документ видається не капітаном морського порту.

Інші терміни в цьому Порядку вживаються у значеннях, наведених у Конвенції ПДНВ, Кодексі торговельного мореплавства України, інших актах законодавства з питань морського транспорту.

1.4. Видача кваліфікаційних документів моряків та підтверджень до них здійснюється капітанами морських портів України (далі – капітан порту) після підтвердження кваліфікації в ДКК.

Моряк може отримати кваліфікаційний документ протягом дванадцяти місяців після дати засідання ДКК.

1.5. Особам командного складу морських суден, яким у встановленому порядку присвоєні звання, видаються дипломи (Certificate of Competency) і підтвердження до дипломів встановленого зразка.

Особам командного складу морських суден, яким не передбачено присвоєння звань, капітанам прогулянкових суден і особам суднової команди морських суден видаються свідоцтва фахівця (Certificate of Proficiency) встановленого зразка.

Особам командного складу і суднової команди морських суден, які пройшли підготовку для проведення вантажних операцій на танкерах (нафтових, хімовозах і газовозах), а також особам командного складу, відповідальним за охорону судна (офіцер з охорони судна), видаються свідоцтва фахівця (Certificate of Proficiency) встановленого зразка.

1.6. Строк дії дипломів та свідоцтв фахівця, зазначених в абзацах першому та другому пункту 1.5 цього розділу, необмежений.

Строк дії підтвердження до диплома не може перевищувати 5 років від дати проведення засідання ДКК, на якому було прийнято рішення стосовно присвоєння звання чи кваліфікації або повторного підтвердження кваліфікаційного документа.

Строк дії свідоцтв фахівця, зазначених в абзаці третьому пункту 1.5 цього розділу, становить 5 років.

1.7. Кваліфікаційні документи моряків та підтвердження до них друкуються на бланках встановленого зразка, виготовлених відповідно до встановленого технічного опису.

1.8. Для отримання кваліфікаційного документа та/або підтвердження до нього, якщо таке підтвердження передбачається, моряк подає капітану порту особисто або через іншу особу за довіреністю, виданою належним чином:

заяву встановленого зразка (додаток 1);

копії першої та другої (а у разі досягнення віку 25 або 45 років – додатково третьої або п'ятої) сторінок паспорта громадянина України або копії сторінок документа, який посвідчує особу іноземця або особу без громадянства (для таких осіб), на яких зазначено відомості про ім'я, прізвище та дату народження власника та є його фотокартка;

попередній кваліфікаційний документ та підтвердження до нього (за наявності);

копію документа про освіту;

копії документів, що підтверджують проходження схваленої обов'язкової підготовки;

копію документа про підвищення кваліфікації (у разі якщо це передбачено чинним законодавством);

три кольорові фотокартки розміром 30×40 мм на матовому папері з чітким зображенням голови та плечей;

копію сторінки посвідчення особи моряка (за наявності), на якій зазначено відомості про ім'я, прізвище та дату народження власника та є його фотокартка, або копії сторінок паспорта громадянина України для виїзду за кордон (за наявності), на яких зазначено відомості про ім'я, прізвище та дату народження власника та є його фотокартка;

документ встановленого зразка про придатність до роботи на морських суднах за станом здоров'я (дійсний або термін дійсності якого спливає не більше шести місяців тому);

копії сторінок послужної книжки моряка із записами, що підтверджують необхідний стаж роботи на судні, а також сторінки, на якій зазначено відомості про ім'я, прізвище та дату народження власника та є його фотокартка (у разі необхідності підтвердження стажу роботи);

протокол засідання ДКК (виданий не більше 12 місяців тому).

Усі копії приймаються при пред'явленні оригіналу документа.

Випускники морських навчальних закладів для отримання у капітана порту першого кваліфікаційного документа і підтвердження до нього подають належним чином оформлену книгу реєстрації підготовки.

Капітанам портів забороняється вимагати від моряків інші документи, крім зазначених у цьому пункті.

1.9. Строк оформлення і видачі кваліфікаційних документів та підтверджень до них не повинен перевищувати десяти робочих днів з дня прийняття документів від заявника, за винятком випадків, визначених у підпункті 12 пункту 2.1 розділу II цього Порядку.

1.10. У прийнятті документів моряку може бути відмовлено у таких випадках:

подання не всіх документів, передбачених пунктом 1.8 цього розділу;

подання документів, термін дієвості яких спливає (не стосується підтверджень до кваліфікаційних документів, посвідчення особи моряка та документів про придатність до роботи на морських суднах за станом здоров'я).

II. Правила заповнення кваліфікаційних документів моряків

2.1. Заповнення кваліфікаційних документів моряків та підтверджень до них капітанами портів здійснюється з використанням комп'ютерної техніки за єдиною програмою на підставі даних, внесених до протоколу засідання ДКК, та відповідно до цього Порядку таким чином:

1) номер кваліфікаційного документа моряка присвоюється капітаном порту під час реєстрації документа. Кваліфікаційний документ і підтвердження до нього повинні мати однаковий номер. Номер складається з трьох чисел: порядковий номер – з п'яти цифр, рік видачі документа – з чотирьох цифр та код морського порту, в якому видано документ, – з двох цифр (наприклад: 01234/2013/08). Коди морських портів, капітани яких мають право видавати кваліфікаційні документи моряків, наведено в додатку 2 до цього Порядку;

2) кваліфікаційні документи моряків та підтвердження до них заповнюються українською та англійською мовами. Прізвище, ім'я, дата народження власника кваліфікаційного документа беруться з посвідчення особи моряка. У разі відсутності посвідчення особи моряка прізвище, ім'я та дата народження беруться з паспорта громадянина України для виїзду за кордон (у разі наявності) чи документа, що посвідчує особу іноземця або особу без громадянства.

Транслітерація прізвища та імені (з української на англійську і у разі потреби з англійської на українську) виконується з використанням встановлених правил транслітерації;

3) дати в документах зазначаються у форматі: дд.мм.рррр, де «дд» означає день, «мм» – місяць, а «рррр» – рік;

4) до графи «правила (regulations)» вноситься номер (номери) відповідних Правил Конвенції ПДНВ;

5) до графи «присвоєно звання/підтверджена кваліфікація (certified as)» вноситься звання, яке присвоєно, чи кваліфікація, яка підтверджена рішенням ДКК, як зазначено в протоколі ДКК;

6) до графи «посада або посади (capacity or capacities)» українською мовою в називному відмінку та англійською мовою вноситься посада або посади, які власник документа має право займати або виконувати зазначені функції на відповідному рівні з обмеженнями (якщо є) залежно від звання або кваліфікації, валової місткості судна, потужності головної енергетичної установки, району плавання та стажу роботи на судні на відповідних посадах;

7) до колонки «Функція (Function)» кваліфікаційних документів моряків вносяться функції, для виконання яких власник документа визнаний кваліфікованим.

У дипломах та підтвердженнях до них осіб командного складу для виконання обов'язків на рівнях управління або експлуатації до цієї колонки вносяться функції:

- судноводіння (Navigation);
- обробка і розміщення вантажів (Cargo handling and stowage);
- управління операціями судна та піклування про людей на судні (Controlling the operation of the ship and care for person on board);
- суднові механічні установки (Marine engineering);
- електрообладнання, електронна апаратура і системи керування (Electrical, electronic and control engineering);

технічне обслуговування і ремонт (Maintenance and repair);
радіозв'язок (Radiocommunications);
суднові рефрижераторні установки (Refrigerator engineer officer).

У свідоцтвах фахівця до цієї колонки вносяться функції відповідно до професійних вимог за окремою професією або видом підготовки;

8) до колонки «Рівень (Level)» вносяться рівні відповідальності, на яких моряк здатний кваліфіковано виконувати кожну з функцій, зазначених у колонці «Функція (Function)»:

рівень управління (Management level);
рівень експлуатації (Operational level);
допоміжний рівень (Support level);

9) до колонки «Обмеження (якщо є) (Limitations applying (if any))» диплома вноситься фраза «Як зазначено у підтвердженні (As indicated in the endorsement)».

До підтвердження до диплома вносяться обмеження (якщо є) стосовно типу або валової місткості судна, типу або потужності головної енергетичної установки, району плавання, суднового обладнання, стану здоров'я моряка тощо, які встановлюються у разі невиконання відповідних вимог Конвенції ПДНВ або національних вимог щодо дипломування;

10) до колонки «Обмеження (якщо є) (Limitations applying (if any))» свідоцтва фахівця вносяться обмеження (якщо є) стосовно типу або валової місткості судна, типу або потужності головної енергетичної установки, району плавання, суднового обладнання, стану здоров'я моряка тощо, які встановлюються у разі невиконання відповідних вимог Конвенції ПДНВ або національних вимог щодо дипломування;

11) до рядка «Диплом виданий (Certificate issued)» або «Свідоцтво видане (Certificate issued)» вноситься дата видачі документа. До рядка «Підтвердження № __ видане (Endorsement № issued on)» вносяться номер та дата видачі підтвердження;

12) назви правил Конвенції ПДНВ, присвоєне звання або підтверджена кваліфікація, посади, функції, рівень відповідальності, обмеження (якщо є) вносяться до кваліфікаційних документів та підтверджень до них так, як вони зазначені в протоколі ДКК.

При цьому у разі виявлення розбіжностей між записами у протоколі ДКК і документами, що подані, капітан порту зобов'язаний у триденний строк звернутись до ДКК для з'ясування питання. У таких випадках ДКК протягом п'яти робочих днів з дати отримання звернення надає капітану порту відповідні роз'яснення або (у разі помилкового внесення даних до протоколу) видає новий протокол.

У такому випадку строк оформлення і видачі кваліфікаційних документів та підтверджень до них не повинен перевищувати двадцяти робочих днів;

13) назва морського порту та прізвище капітана порту друкуються, підписи капітана порту з обох сторін документа засвідчуються його печаткою.

2.2. Перед ламінуванням кваліфікаційного документа та підтвердження до нього захисною плівкою його власник ставить особистий підпис у документі в присутності уповноваженої особи.

До кваліфікаційного документа моряка може видаватися одне або два підтвердження, які надають його власнику право займати одну або декілька посад на різних рівнях відповідальності. Підставою для видачі другого підтвердження є відповідний протокол ДКК.

2.3. У разі виявлення неточностей чи помилок у кваліфікаційному документі або підтвердженні до диплома після їх заповнення чи ламінування такий документ або підтвердження анулюється. При цьому моряку видається інший кваліфікаційний документ або підтвердження.

2.4. Обмеження, внесені до підтвердження до диплома, можуть бути зняті чи змінені лише за рішенням ДКК. У таких випадках капітан порту на підставі протоколу ДКК та відповідних документів видає заявнику нове підтвердження з обмеженнями або без них, як зазначено в протоколі ДКК.

III. Видача, обмін та облік кваліфікаційних документів та підтверджень до них

3.1. Документи, що приймаються від заявника, повинні бути ретельно перевірені уповноваженим працівником служби капітана порту і зареєстровані. Для реєстрації вхідних документів, прийнятих від заявника і сформованих в окрему дипломну справу, капітаном порту ведуться окремі журнали обліку дипломних справ осіб командного складу і суднової команди морських суден. Порядковий номер реєстрації дипломної справи заявника в цих журналах є вхідним номером, який проставляється на дипломній справі, а також у відповідній графі в журналах видачі заявникам кваліфікаційних документів та їх підтверджень (зразок форми журналу обліку дипломних справ осіб командного складу та суднової команди морських суден, суден портового, службово-допоміжного і технічного флоту, малотоннажних та прогулянкових суден наведений в додатку 3 до цього Порядку).

3.2. Облік виданих дипломів, свідоцтв фахівця та підтверджень до дипломів ведеться у відповідних журналах реєстрації видачі дипломів осіб командного складу, журналах реєстрації видачі свідоцтв фахівця, журналах реєстрації видачі підтверджень до дипломів згідно зі зразками, наведеними в додатках 4, 5, 6 до цього Порядку. Аркуші зазначених журналів повинні бути

пронумеровані, журнали прошнуровані та скріплені підписом і печаткою капітана порту.

Кваліфікаційні документи та підтвердження до них видаються тільки заявникові під особистий підпис у зазначених журналах.

3.3. У журналах реєстрації видачі дипломів осіб командного складу, журналах реєстрації видачі свідоцтв фахівця, журналах реєстрації видачі підтверджень до дипломів графі щодо звання, кваліфікації, посади та обмеження можуть заповнюватися у скороченому або кодованому вигляді.

Номери бланків повинні бути записані послідовно. Якщо бланк зіпсований, то запис закреслюється літерою Z і робиться запис «Бланк зіпсований» із проставленням дати, підпису працівника служби капітана порту.

Рівні відповідальності записуються за такими скороченнями:

рівень управління (Management level) – 1;

рівень експлуатації (Operational level) – 2;

допоміжний рівень (Support level) – 3.

Функції записуються за такими скороченнями:

судноводіння (Navigation) – 1;

обробка і розміщення вантажів (Cargo handling and stowage) – 2;

управління операціями судна та піклування про людей на судні (Controlling the operation of the ship and care for person on board) – 3;

суднові механічні установки (Marine engineering) – 4;

електрообладнання, електронна апаратура і системи керування (Electrical, electronic and control engineering) – 5;

технічне обслуговування і ремонт (Maintenance and repair) – 6;

радіозв'язок (Radiocommunications) – 7;

суднові рефрижераторні установки (Refrigerator engineer officer) – 8.

3.4. На кожний виданий кваліфікаційний документ або видане окремо підтвердження до кваліфікаційного документа заводиться окрема дипломна

справа, до якої підшиваються всі необхідні документи і копії, у тому числі копія виданого документа. Дипломні справи формуються в томи і зберігаються в службі капітана порту.

Строк зберігання дипломних справ – 75 років.

Строк зберігання справ про повторну видачу підтверджень кваліфікаційних документів – 6 років.

3.5. У разі зміни зразків кваліфікаційних документів моряків (диплома або свідоцтва фахівця) та підтверджень до них у зв'язку зі змінами в законодавстві моряки мають право обміняти у капітана порту кваліфікаційні документи (дипломи, кваліфікаційні свідоцтва, свідоцтва та інші документи) старого зразка на відповідні рівноцінні кваліфікаційні документи нового зразка, які вводяться в дію. Обмін проводиться капітаном порту за заявою моряка після перевірки кваліфікаційного документа, який обмінюється, на дійсність у Державному реєстрі документів моряків. При обміні кваліфікаційний документ, який обмінюється, вилучається і відповідний рівноцінний кваліфікаційний документ нового зразка видається заявнику у строк до десяти робочих днів з дати прийняття заяви.

При цьому строк дії підтвердження до нового кваліфікаційного документа не може перевищувати строку дії старого підтвердження. У разі бажання моряка отримати підтвердження на строк 5 років йому необхідно підтвердити кваліфікацію в ДКК на загальних умовах.

3.6. Видача дипломів і свідоцтв фахівця нового зразка на заміну відповідних документів старого зразка реєструється у журналах реєстрації видачі дипломів осіб командного складу, журналах реєстрації видачі свідоцтв фахівця (додатки 4, 5).

Капітани портів станом на 01 та 15 число щомісяця надають інформацію до Державного реєстру документів моряків про обміняні дипломи та їх підтвердження, свідоцтва фахівця.

3.7. У разі втрати або пошкодження кваліфікаційного документа чи підтвердження до нього капітан порту може видати моряку за його заявою новий документ під новим номером на заміну втраченого або пошкодженого.

Для отримання нового документа на заміну втраченого власник подає до друкованого засобу масової інформації оголошення про втрату кваліфікаційного документа. Після 30 календарних днів з дня публікації оголошення власник документа має право подати заяву капітану порту, до якої додається примірник друкованого засобу масової інформації, в якому опубліковано оголошення про втрату цього кваліфікаційного документа, та отримати новий документ, якщо втрачений документ протягом 30 календарних днів не знайдено або не повернуто капітану порту.

У разі якщо власник документа має документальні докази, що документ втрачений під час загибелі судна або загублений під час перебування його власника за межами України, оголошення в засобах масової інформації про втрату документа можна не подавати.

Видача нових кваліфікаційних документів та підтверджень до них на заміну втрачених або пошкоджених реєструється у журналах реєстрації видачі дипломів осіб командного складу, журналах реєстрації видачі свідоцтв фахівця, журналах реєстрації видачі підтверджень до дипломів (додатки 4, 5, 6). Капітан порту станом на 01 та 15 число щомісяця надає інформацію до Державного реєстру документів моряків про втрачені, вилучені документи і документи, видані на заміну втрачених.

Нові кваліфікаційні документи або підтвердження до них на заміну втрачених чи пошкоджених видаються капітаном порту протягом десяти робочих днів з дати прийняття заяви від моряка.

У разі якщо втрачений документ знайдено після отримання заявником нового документа, знайдений документ повинен терміново бути зданий капітану порту, який видав цей документ.

Пошкоджений кваліфікаційний документ та/або підтвердження до нього вилучаються.

Вилучені кваліфікаційні документи або підтвердження до них, а також документи, повернуті капітану порту як знайдені після видачі нових, анулюються і зберігаються у дипломній справі.

Про анулювання кваліфікаційного документа капітан порту протягом трьох робочих днів після анулювання надає письмову інформацію до Державного реєстру документів моряків та капітану порту, який видав документ, що був анульований.

3.8. У разі виявлення під час розгляду документів моряка підроблених документів або недостовірних відомостей у документах, невідповідностей документів чинному законодавству, у тому числі вимогам цього Порядку, капітан порту відмовляє у видачі кваліфікаційного документа або підтвердження до диплома.

При цьому подані документи протягом десяти робочих днів з дня їх надходження повертаються власнику під підпис у журналі обліку дипломних справ осіб командного складу та суднової команди морських суден, суден портового, службово-допоміжного і технічного флоту, малотоннажних та прогулянкових суден у колонці «Примітки». На заяві разом з рішенням капітана порту зазначаються підстави для відмови.

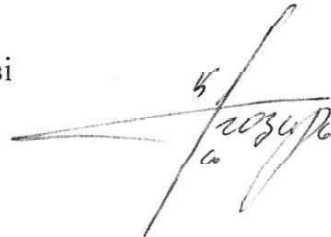
3.9. Інформація щодо виданих капітанами портів кваліфікаційних документів моряків та підтверджень до них зберігається в електронній базі даних відповідної служби капітана порту.

3.10. Капітани портів станом на 01 та 15 число щомісяця надсилають інформацію, зазначену в пункті 3.9 цього розділу, до Державного реєстру документів моряків.

3.11. Щокварталу капітани портів затверджують акти про знищення зіпсованих бланків документів у двох примірниках. Перші примірники актів формуються у справи, які зберігаються постійно. Другий примірник акта надсилається до Державного реєстру документів моряків.

3.12. Забороняється знищувати та вилучати раніше внесену до електронної бази даних служби капітана порту інформацію, а також вносити до неї будь-які зміни без письмового дозволу капітана порту. Про внесення змін до електронної бази даних капітан порту зобов'язаний негайно письмово повідомити Державний реєстр документів моряків.

Заступник директора
Департаменту державної політики в галузі
морського та річкового транспорту

Б. Козир

Додаток 1
до Порядку видачі кваліфікаційних документів особам командного складу суден, персоналу яхт, які не займаються комерційними перевезеннями, і особам суднової команди морських суден (пункт 1.8)

Капітану _____ морського порту

_____
(прізвище, ім'я, по батькові заявника)

_____
(контактний телефон, електронна адреса заявника)

ЗАЯВА

Прошу видати мені _____
(диплом, свідоцтво фахівця, підтвердження до диплома)

на _____
(присвоєння/підтвердження звання, кваліфікації)

До заяви додаю:

№ з/п	Назва документа	Номер	Дата видачі

Дата _____

Підпис заявника _____

Зазначені в заяві документи перевірені і прийняті до розгляду.

Дата _____

Працівник служби капітана морського порту _____
(підпис, П.І.Б.)

Додаток 2
до Порядку видачі кваліфікаційних документів особам командного складу суден, персоналу яхт, які не займаються комерційними перевезеннями, і особам суднової команди морських суден (підпункт 1 пункту 2.1)

КОДИ

морських портів, капітани яких мають право видавати кваліфікаційні документи моряків

Морський порт	Код
Ізмаїл	01
Іллічівськ	03
Керч	05
Маріуполь	06
Миколаїв	07
Одеса	08
Севастополь	10
Херсон	11

ddd

Додаток 3
до Порядку видачі кваліфікаційних документів
особам командного складу суден, персоналу яхт,
які не займаються комерційними перевезеннями,
і особам суднової команди морських суден
(пункт 3.1)

_____ морський порт

Ж У Р Н А Л

обліку дипломних справ осіб командного складу та суднової команди
морських суден, суден портового, службово-допоміжного і технічного флоту,
малотоннажних та прогулянкових суден

Розпочато « ____ » _____ 20__ р.
Закінчено « ____ » _____ 20__ р.

Номер з/п	Дата реєстрації	Прізвище, ім'я, по батькові заявника	Звання / кваліфікація за дипломом	Примітки
1	2	3	4	5

Додаток 4

до Порядку видачі кваліфікаційних документів особам командного складу суден, персоналу яхт, які не займаються комерційними перевезеннями, і особам суднової команди морських суден (пункт 3.2)

_____ морський порт

Ж У Р Н А Л

реєстрації видачі дипломів осіб командного складу

Розпочато « ____ » _____ 20__ р.
Закінчено « ____ » _____ 20__ р.

Номер бланка	Номер диплома	Дата видачі	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата народження	Звання	На підставі яких документів видано		Підпис власника про отримання диплома	Дата отримання диплома	Примітки
						вх. №	номер і дата видачі попереднього документа			

8/19

Додаток 5
 до Порядку видачі кваліфікаційних документів особам
 командного складу суден, персоналу яхт,
 які не займаються комерційними перевезеннями,
 і особам суднової команди морських суден
 (пункт 3.2)

_____ морський порт

Ж У Р Н А Л
 реєстрації видачі свідоцтв фахівця

Розпочато « _____ » _____ 20__ р.
 Закінчено « _____ » _____ 20__ р.

Номер бланка	Номер свідоцтва фахівця	Дата видачі	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата народження	Кваліфікація	На підставі яких документів видано		Підпис власника про отримання свідоцтва	Дата отримання свідоцтва	Примітки
						вх. №	номер і дата видачі попереднього документа			

588

Додаток 6
до Порядку видачі кваліфікаційних документів особам
командного складу суден, персоналу яхт,
які не займаються комерційними перевезеннями,
і особам суднової команди морських суден
(пункт 3.2)

_____ морський порт

Ж У Р Н А Л
реєстрації видачі підтверджень до дипломів

Розпочато « _____ » _____ 20__ р.
Закінчено « _____ » _____ 20__ р.

Номер бланка підтвердження	Номер диплома	Дата видачі	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата народження	Номер і дата видачі протоколу ДКК	Термін дії	Посада	Правило Конвенції	Функція/рівень	Обмеження	Підпис власника про отримання документа	Дата отримання документа	Примітки

250

Указом ЗМІТМ ЗМІТМ ЗМІТМ З НАКАЗУМ МІУ
ВР Д. Д. 2016 N 39

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

07.08.2013

НАКАЗ

567

м. Київ

№ _____

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

" 23 " серпня 2013 р.

за № 1466/23998

Керівник реєструючого
органу _____

підпис

Про затвердження Положення
про порядок присвоєння звань особам
командного складу морських суден

Відповідно до Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками, Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, статті 51 Кодексу торговельного мореплавства України та підпункту 4.9.67 підпункту 4.9 пункту 4 Положення про Міністерство інфраструктури України, затвердженого Указом Президента України від 12 травня 2011 року № 581,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про порядок присвоєння звань особам командного складу морських суден, що додається.

006423

2. Державній інспекції України з безпеки на морському та річковому транспорті забезпечити:

1) подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

2) оприлюднення цього наказу на офіційному сайті Міністерства інфраструктури України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України про визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 15 січня 2005 року № 38 «Про затвердження Положення про порядок присвоєння звань особам командного складу морських суден».

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Демидовича Д.В.

В.о. Міністра

К. Єфименко

З ОРИГІНАЛУ
Управління
інформаційно-технологічного забезпечення
Підпис

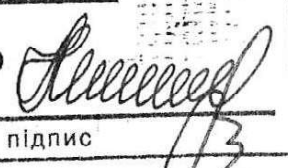
3

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства

інфраструктури України

07 серпня 2013 року № 567

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
" 23 " серпня 2013 р.
за № 1466/23998
Керівник реєструючого органу
підпис

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок присвоєння звань особам командного складу морських суден

І. Загальні положення

1. Цим Положенням визначається процедура присвоєння звань особам командного складу морських суден.
2. Це Положення поширюється на осіб командного складу морських суден (далі – особи командного складу).
3. Це Положення не поширюється на осіб суднової команди морських суден, осіб, які виконують службові обов'язки на суднах, що плавають під військово-морським прапором України, риболовних суднах, прогулянкових яхтах, що не займаються комерційними перевезеннями, і суднах валовою

місткістю менше ніж 80 одиниць та/або потужністю головної енергетичної установки менше ніж 55 кВт.

4. У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

води у безпосередній близькості до захищених вод – води у межах територіальних вод України, що контролюються службами регулювання руху суден морських портів України;

ГМЗЛБ – скорочена назва Глобальної морської системи зв'язку у разі лиха та для забезпечення безпеки;

далеке плавання – плавання за межами вод, визначених для прибережного та малого плавання;

дипломування (Certification) – процедура виконання встановлених міжнародних та національних вимог, необхідних для видачі особі командного складу диплома та підтвердження до нього або іншого документа, який надає право на заняття посади на морських суднах;

диплом (Certificate of Competency) – документ схваленого зразка, яким засвідчується присвоєння звань особам командного складу;

диплом про освіту – документ державного зразка, який засвідчує здобуття особою вищої освіти за певним освітньо-кваліфікаційним рівнем та за певною спеціальністю (певним напрямом);

документальний доказ підготовки (Documentary Evidence) – свідоцтво встановленого зразка, яке підтверджує кваліфікацію особи або засвідчує проходження нею схваленої підготовки, необхідної для дипломування з метою роботи або виконання спеціальних обов'язків на морських суднах. Документальний доказ видається схваленою організацією, установою, закладом, які здійснюють підготовку моряків (схваленим навчально-тренажерним закладом);

звання осіб командного складу – кваліфікаційна категорія, яка присвоюється особі залежно від рівня освіти, професійної компетентності, стажу роботи на суднах, підтверджується видачею диплома та надає право

такій особі займати посаду або посади на морських суднах, визначені у дипломі та підтвердженні до нього. Звання осіб командного складу не належать до спеціальних;

капітан-механік (змінний капітан-механік, змінний помічник капітана-механіка) – посада капітана (змінного капітана, змінного помічника капітана) на суднах портового, службово-допоміжного та технічного флоту з дистанційним автоматичним управлінням (дистанційним управлінням) головної енергетичної установки з правом дистанційного управління двигунами з ходового містка (при якому не вимагається несення вахти в машинному відділенні);

мале плавання – плавання, під час якого судно (у тому числі у разі виконання міжнародних рейсів) віддаляється не більш як на 200 морських миль від порту або місця, в якому пасажери та екіпаж могли б перебувати у безпеці. Відстань між останнім портом заходження в країні, з якої судно вийшло в рейс, та кінцевим портом призначення або дальність зворотного рейсу не повинна перевищувати 600 морських миль. Кінцевий порт призначення – останній порт заходження, з якого судно виходить у зворотний рейс до країни, з якої воно вийшло в рейс;

малотоннажне судно – судно валовою місткістю від 80 до 500 одиниць та/або з потужністю головної енергетичної установки від 55 до 750 кВт;

обов'язкові напрями підготовки для дипломування – напрями підготовки, які зазначені в кваліфікаційних вимогах та мінімальних стандартах компетентності осіб командного складу, встановлених Міжнародною конвенцією про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками (далі – Конвенція ПДНВ), та Кодексом з підготовки і дипломування моряків та несення вахти (далі – Кодекс ПДНВ), а також національними вимогами, і яким необхідно відповідати особам командного складу для отримання відповідного кваліфікаційного документа з метою роботи на морських суднах на посаді, зазначеній у цьому документі;

оператор ГМЗЛБ – радіоспеціаліст, який має відповідну кваліфікацію і виконує обов'язки згідно з вимогами глави IV Конвенції ПДНВ, забезпечує радіозв'язок і може бути призначений радіооператором, відповідальним за радіозв'язок ГМЗЛБ, відповідно до типу диплома (обмежений чи загальний);

підтвердження до диплома (Endorsement) – документ схваленого зразка, який відповідно до вимог Конвенції ПДНВ видається з метою засвідчення видачі (Issue) або повторного підтвердження (Revalidation) диплома;

прибережне плавання – плавання вздовж берегів з віддаленням від берега на відстань до 20 морських миль;

радіоелектронник ГМЗЛБ – особа командного складу, яка має кваліфікацію згідно з Регламентом радіозв'язку та відповідно до положень глави IV Конвенції ПДНВ, несе відповідальність за радіозв'язок, експлуатацію, технічне обслуговування і ремонт всього обладнання зв'язку ГМЗЛБ та радіонавігаційного обладнання на судні і може бути призначена радіооператором, відповідальним за радіозв'язок під час лиха у будь-яких морських районах;

сертифікат компетентності, виданий іноземною державою, – документ, виданий особі командного складу морських суден іноземною державою – стороною Конвенції ПДНВ, з якою Україною укладено договір про визнання сертифікатів компетентності (дипломів) моряків цієї країни, в підтвердження компетентності відповідно до вимог глав II, III, IV або глави VII Конвенції ПДНВ;

свідоцтво фахівця (Certificate of Proficiency) – свідоцтво встановленого зразка, яке підтверджує кваліфікацію особи командного складу або засвідчує проходження нею схваленої підготовки, необхідної для дипломування з метою роботи або виконання спеціальних обов'язків на морських суднах. Свідоцтво фахівця видається капітаном морського порту після проходження підготовки в схваленому навчально-тренажерному закладі та успішного складання іспиту в ДКК;

стаж плавання – час перебування особи в плаванні на судні для виконання покладених на неї обов'язків;

стандарт компетентності – вимоги до професійної підготовки, необхідної для належного виконання функцій на судні відповідно до критеріїв, визначених Кодексом ПДНВ та національними вимогами, які включають в себе вимоги щодо знань, розумінь, умінь та навичок;

судна портового та службово-допоміжного флоту – портові буксири, пасажирські катери, пороми, пожежні буксири і катери, перевантажувачі, лоцманські катери, водолазні боти, патрульні судна, посильні катери, криголами та інші судна, які здійснюють діяльність із забезпечення транспортних суден;

судна технічного флоту – плавучі крани та копри, нафто- та сміттєзбірники, збірники лляльних вод, катери, плавучі майстерні та доки, землесоси та землечерпалки, бункерувальники, плавучі станції енергопостачання, понтони, ґрунтовідвізні шаланди, кабелеукладувачі, водолазні боти, завізники якорів, гідрографічні судна, промірні судна та інші;

суднова команда – особовий склад екіпажу судна (крім капітана і осіб командного складу), обслуговуючий судно. Складається з палубної команди, машинної команди і інших службовців на судні, а також обслуговуючого персоналу;

судноводій-механік (першого, або другого, або третього класу чи малотоннажного судна) – звання, яке надає особі командного складу право поєднувати професію судноводія і механіка та займати відповідну посаду на суднах портового, службово-допоміжного та технічного флоту з дистанційним автоматичним управлінням (дистанційним управлінням) головної енергетичної установки, при якому не вимагається несення вахти в машинному відділенні. На суднах, не обладнаних дистанційним управлінням з ходового містка і на яких не передбачена робота з поєднанням професій судноводія і суднового механіка, особам, які мають дипломи на звання судноводія-механіка першого, або

другого, або третього класу чи малотоннажного судна, дозволяється займати тільки посаду судноводія або механіка;

схвалена морська вища освіта – вища освіта відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня, здобута у схваленому морському вищому навчальному закладі за відповідною спеціальністю (напрямом), що забезпечує досягнення особою стандартів компетентності, встановлених Кодексом з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками, і національними вимогами для зайняття відповідних посад на морських суднах, та засвідчена дипломом про вищу освіту державного зразка;

схвалена обов'язкова підготовка – підготовка, яка є обов'язковою для присвоєння певного звання особи командного складу морського судна або повторного підтвердження диплома чи кваліфікаційного свідоцтва та здобута у схвалених морських вищих навчальних закладах або в схваленому навчально-тренажерному закладі за погодженою Державною інспекцією України з безпеки на морському та річковому транспорті (далі – Укрморрічінспекція) програмою, що забезпечує досягнення стандартів компетентності та професіоналізму, встановлених Конвенцією ПДНВ, Кодексом ПДНВ та національними вимогами. Успішне завершення схваленої обов'язкової підготовки засвідчується відповідним документом встановленого зразка (свідоцтво фахівця (Certificate of Proficiency) або документальним доказом підготовки (Documentary Evidence));

схвалений морський вищий навчальний заклад – вищий навчальний заклад, який здійснює освітню діяльність на підставі ліцензії, виданої Міністерством освіти і науки за акредитованими відповідно до законодавства України про освіту спеціальностями (напрямами), за якими можуть присвоюватися звання осіб командного складу морських суден;

схвалений навчально-тренажерний заклад – підприємство, організація або установа, що проводить підготовку моряків та має систему управління якістю у сфері підготовки моряків відповідно до Конвенції ПДНВ, сертифіковану органом із сертифікації, призначеним відповідно до чинного законодавства

України на виконання робіт із сертифікації систем управління якістю, тренажери (засоби для здійснення підготовки, зазначеної у відповідних навчальних програмах), матеріально-технічну базу, обладнання та засоби практичної демонстрації;

фаховий виробничий стаж – досвід роботи за відповідною спеціальністю (спеціалізацією), що сприяє набуттю особою необхідної кваліфікації, професіоналізму і знань;

шкіпер – особа, яка командує несамохідним судном.

5. Інші терміни у цьому Положенні вживаються у значеннях, наведених у Конвенції ПДНВ та Кодексі ПДНВ, Кодексі торговельного мореплавства України, інших актах законодавства з питань морського транспорту.

6. Перелік напрямів обов'язкової підготовки для дипломування осіб командного складу морських суден та рекомендованих напрямів підготовки наведено у додатку 1 до цього Положення.

Перелік напрямів обов'язкової підготовки для дипломування осіб командного складу для роботи на відповідних посадах на суднах, що здійснюють плавання виключно в портових, захищених водах і в безпосередній близькості до захищених вод, наведений у додатку 2 до цього Переліку.

II. Загальні вимоги до присвоєння звань і процедура присвоєння звань особам командного складу морських суден

1. Звання осіб командного складу присвоюються:

громадянам України та громадянам інших держав, які отримали схвалену морську вищу освіту в Україні;

громадянам України та громадянам інших держав, які отримали схвалену морську освіту в схвалених морських навчальних закладах колишнього СРСР,

яка надавала право на присвоєння звань особам командного складу морських суден;

громадянам України та громадянам інших держав, які на законних підставах постійно мешкають на території України та які отримали схвалену морську освіту в морських навчальних закладах інших держав, що здійснювали або здійснюють підготовку моряків, за умови визнання в установленому порядку документів про освіту, виданих навчальними закладами інших держав (нострифікація).

2. Особам командного складу можуть присвоюватися такі звання:

судноводіям – капітан далекого плавання, капітан малого плавання, капітан прибережного плавання, штурман далекого плавання, штурман, судноводій-механік першого класу, судноводій-механік другого класу, судноводій-механік третього класу, судноводій малотоннажного судна, судноводій-механік малотоннажного судна;

судновим механікам – механік першого розряду, механік другого розряду, механік третього розряду, механік малотоннажного судна;

судновим електромеханікам – електромеханік першого розряду, електромеханік другого розряду, електромеханік третього розряду;

судновим радіоспеціалістам – радіоелектронник ГМЗЛБ першого класу, радіоелектронник ГМЗЛБ другого класу, радіооператор першого класу, радіооператор другого класу, оператор ГМЗЛБ, оператор-радіотелефоніст;

судновим рефрижераторним механікам – рефрижераторний механік першого класу, рефрижераторний механік другого класу, рефрижераторний механік третього класу.

Звання штурмана малого плавання, яке було присвоєне особі командного складу до прийняття цього Положення, відповідає званню штурмана, яке передбачене цим Положенням.

Особи, яким присвоєно звання капітана далекого плавання або механіка першого розряду, мають право на носіння відповідних нагрудних знаків.

3. Присвоєння або підтвердження звання здійснюється Державною кваліфікаційною комісією (далі – ДКК), яка діє відповідно до статті 51 Кодексу торговельного мореплавства України у порядку, визначеному Мінінфраструктури України.

4. Особи командного складу, яким присвоєно відповідне звання, можуть займати такі посади:

судноводії – капітана, старшого помічника капітана, другого помічника капітана, вахтового помічника капітана, капітана-механіка, змінного помічника капітана, шкіпера, помічника шкіпера;

суднові механіки – старшого механіка, другого механіка, вахтового механіка, змінного механіка;

суднові електромеханіки – старшого електромеханіка, другого електромеханіка, електромеханіка;

суднові радіоспеціалісти – радіоелектронника ГМЗЛБ, начальника радіостанції, радіооператора;

суднові рефрижераторні механіки – механіка суднових рефрижераторних установок.

5. Для присвоєння звання особи командного складу кандидат має відповідати таким вимогам:

бути віком не молодше 18 років, а для присвоєння звання капітана – не молодше 20 років;

мати схвалену морську вищу освіту за відповідною спеціальністю (напрямом);

мати схвалену обов'язкову підготовку, необхідну для присвоєння певного звання;

у разі підвищення звання та/або повторного підтвердження диплома пройти підготовку за програмою післядипломної освіти (підвищення

кваліфікації) в схваленому морському вищому навчальному закладі III або IV рівня акредитації відповідно до пункту 11 цього розділу;

мати необхідний документально підтверджений стаж плавання на суднах та (у разі необхідності) фаховий виробничий стаж;

бути придатними до роботи на морських суднах за станом здоров'я;

підтвердити кваліфікацію в ДКК відповідно до стандартів компетентності, встановлених Кодексом ПДНВ і національними вимогами, необхідних для зайняття посади або посад на морських суднах відповідно до звання, яке присвоюється.

6. Перелік освітньо-кваліфікаційних рівнів та спеціальностей (спеціалізацій) схваленої морської вищої освіти, за якими можуть присвоюватися відповідні звання осіб командного складу морських суден, визначається на підставі переліків напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах.

У разі зміни або введення нових назв напрямів та спеціальностей (спеціалізацій) або освітньо-кваліфікаційних рівнів схваленої морської вищої освіти необхідно керуватися відповідними зіставленнями спеціальностей (направів), що визначаються Міністерством освіти і науки.

7. Диплом вважається дійсними для зайняття посади чи виконання певних функцій на судні за наявності підтвердження до диплома, що є його невід'ємною частиною, і надає право займати посаду або посади чи виконувати певні обов'язки згідно з вимогами Конвенції ПДНВ та національними вимогами на суднах визначеного типу, місткості, потужності та виду рухової установки, району плавання.

Підтвердження до диплома видається за результатами підтвердження звання відповідно до пункту 3 цього розділу на строк, що не перевищує п'ять років з дати прийняття рішення ДКК.

8. Після закінчення строку дії підтвердження до диплома особа командного складу для продовження роботи на морських суднах на посаді або посадах, які дає право займати присвоєне цій особі звання, повинна здійснити повторне підтвердження диплома (Revalidation) таким чином:

підтвердити придатність до роботи на морських суднах за станом здоров'я;

пройти відповідну схвалену обов'язкову підготовку;

пройти підготовку за програмою післядипломної освіти (підвищення кваліфікації) відповідно до пункту 11 цього розділу;

підтвердити в ДКК відповідність своєї кваліфікації встановленим стандартам.

Успішне повторне підтвердження диплома засвідчується видачею підтвердження до диплома на повторний строк, що не перевищує п'яти років від дати прийняття рішення ДКК.

9. Дипломи (Certificate of Competency) і свідоцтва фахівця (Certificate of Proficiency) та підтвердження до них видаються відповідно до вимог Конвенції ПДНВ, Кодексу ПДНВ та чинного законодавства.

10. Випускники схвалених морських вищих навчальних закладів мають право на присвоєння першого звання особи командного складу безоплатно під час державної атестації на спільному засіданні державної екзаменаційної (кваліфікаційної) комісії схваленого морського вищого навчального закладу та ДКК за умови виконання випускником на момент проведення спільного засідання всіх вимог щодо відповідної схваленої обов'язкової підготовки, стажу плавання та практичної підготовки.

У випадку, якщо на момент проведення такого спільного засідання випускник документально не підтвердив виконання усіх вимог для отримання звання особи командного складу стосовно схваленої обов'язкової підготовки,

стажу плавання на суднах та (у разі необхідності) виробничого стажу або придатності до роботи на морських суднах за станом здоров'я, такому випускнику присвоєння першого звання особи командного складу морських суден здійснюється ДКК на загальних підставах.

На підставі протоколу засідання ДКК, документів, що засвідчують схвалену морську вищу освіту, схвалену обов'язкову підготовку, стаж плавання та придатність до роботи на морських суднах за станом здоров'я, випускник схваленого вищого морського навчального закладу протягом 12 місяців з дати проведення засідання ДКК має право отримати в установленому порядку диплом та підтвердження до нього.

11. Особи командного складу морських суден під час підтвердження звання та присвоєння чергового звання (за винятком присвоєння чергового звання протягом одного року після закінчення схваленого морського вищого навчального закладу) повинні пройти підготовку за відповідною програмою післядипломної освіти (підвищення кваліфікації) у схвалених морських вищих навчальних закладах третього або четвертого рівня акредитації.

Програми післядипломної освіти (підвищення кваліфікації) повинні враховувати сучасні національні та міжнародні вимоги, які стосуються безпеки судноплавства, охорони людського життя на морі, охорони та захисту морського середовища, і будь-які вдосконалення відповідного стандарту компетентності, визначеного Кодексом ПДНВ або національними вимогами.

Успішне проходження підготовки за відповідною програмою післядипломної освіти (підвищення кваліфікації) засвідчується свідоцтвом державного зразка.

12. У разі крайньої необхідності, якщо це не створює небезпеки для людей, майна або довкілля, за поданням судовласника особам командного складу, які мають відповідну кваліфікацію та практичний досвід, у порядку, встановленому Мінінфраструктури України, може бути виданий пільговий

дозвіл, який дає право на зайняття посади на категорію вище, ніж це передбачено дипломом та підтвердженням до нього.

13. Інформація про всі видані дипломи, підтвердження до них та інші документи, що засвідчують кваліфікацію та/або професіоналізм, вноситься до єдиного Державного реєстру документів моряків.

Під час підтвердження кваліфікації в ДКК обов'язково перевіряється дійсність усіх документів моряків в єдиному Державному реєстрі документів моряків.

14. Позбавлення звання та вилучення диплома або свідоцтва фахівця здійснюються за рішенням суду.

III. Загальні вимоги до обчислення стажу плавання на морських суднах при присвоєнні звань особам командного складу морських суден

1. До стажу плавання зараховується плавання на самохідних суднах валовою місткістю більше 80 одиниць і потужністю двигуна більше 55 кВт.

2. Стаж плавання рахується, починаючи з дня прибуття на судно до дня списання з судна включно (при цьому день прибуття та день списання враховуються як цілі дні), помісячно і поденно. Один місяць означає календарний місяць або 30 днів, складених з періодів тривалістю менше одного місяця. При цьому при підрахунку стажу плавання один день плавання означає знаходження моряка на судні впродовж 24 годин, з яких загалом не менше 8 годин ця особа виконує роботу чи обов'язки, що мають відношення до кваліфікації/посади, на яку вона претендує, або несе ходову навігаційну вахту на містку або вахту в машинному відділенні.

3. Загальний стаж плавання на суднах на тій чи іншій посаді визначається як сума місяців та днів стажу плавання на кожному окремому судні (на посаді) згідно із записами в послужній книжці моряка.

Наприклад: стаж плавання на суднах на посаді вахтового помічника капітана складає: на судні «А» – 3 місяці 16 днів, на судні «Б» – 6 місяців 18 днів, на судні «В» – 4 місяці 05 днів. Загальний стаж плавання на посаді вахтового помічника капітана складає – 13 місяців 39 днів, що становить 14 місяців 09 днів.

4. До загального стажу плавання може бути включена міжрейсова стоянка судна до одного місяця, а також час знаходження судна в ремонті, але не більше одного місяця.

5. У разі якщо для дипломування необхідно мати стаж несення ходової вахти на містку (для судноводіїв) або ходової вахти в машинному відділенні (для суднових механіків), під час підрахунку такого стажу за один день несення ходової вахти (на містку або машинному відділенні) зараховується сумарно не менше 8-ми годин несення вахти впродовж кожних послідовних 24-х годин плавання.

6. У разі якщо судно має машинне відділення, що обслуговується періодично безвахтово, під час підрахунку стажу несення вахти кожний день несення вахти в машинному відділенні (24 години) зараховується як виконання обов'язків з несення вахти впродовж трьох послідовних днів.

Наприклад: в період з 01/10 по 09/10 (всього дев'ять послідовних днів) майбутня особа командного складу виконувала впродовж трьох днів (01/10, 04/10 і 07/10) обов'язки з несення вахти під наглядом вахтового механіка у машинному відділенні, що обслуговується періодично безвахтово. Стаж плавання (в тому числі і стаж несення вахти) цій особі за період з 01/10 по 09/10 нараховується в кількості всього 9 днів.

7. Для отримання моряками звань штурмана, механіка третього розряду, електромеханіка третього розряду та рефрижераторного механіка третього класу в послужній книжці моряка повинно бути виділено окремо:

а) в графі «Посада на судні» або в розділі «Для відміток» – кількість місяців з виконанням обов'язків відповідно:

з несення ходової вахти на містку під керівництвом капітана або вахтового помічника;

з несення вахти в машинному відділенні під контролем вахтового механіка або старшого механіка та кількість місяців з обслуговування суднових енергетичних установок під контролем вахтового механіка;

обслуговування електрообладнання під контролем електромеханіка або вахтового механіка;

обслуговування суднових рефрижераторних установок під контролем рефрижераторного механіка або вахтового механіка;

б) в графі «Район плавання та порти заходу»:

плавання в межах портових вод, захищених вод або у безпосередній до них близькості;

прибережне плавання;

мале плавання;

далеке плавання.

8. Час знаходження в далекому, малому або прибережному плаванні обчислюється з моменту виходу морського судна, яке здійснює відповідно далеке, мале або прибережне плавання, з порту відправлення до моменту приходу в порт призначення.

9. Для суден змішаного (ріка-море) плавання час знаходження в далекому, малому або прибережному плаванні обчислюється з моменту виходу

судна з останнього річкового (морського) порту навантаження (вивантаження) до приходу в перший річковий (морський) порт вивантаження (навантаження).

10. Плавання на суднах в межах акваторій морських портів, в захищених водах та в безпосередній близькості до захищених вод, а також плавання внутрішніми водними шляхами до 30 діб між виходами в море, перед першим виходом в море та після останнього приходу з моря зараховується тільки для підтвердження кваліфікації судноводія малотоннажного судна, механіка малотоннажного судна, судноводія-механіка першого, другого та третього класу суден портового, технічного та службово-допоміжного флоту.

IV. Вимоги щодо присвоєння певних звань осіб командного складу морських суден

1. Особам, які претендують на присвоєння звання судноводіїв, необхідно відповідати таким вимогам:

1) для присвоєння звання штурмана та отримання права на зайняття посади вахтового помічника капітана морських суден валовою місткістю 500 одиниць і більше відповідно до Правил II/1 Конвенції ПДНВ та національних вимог необхідно:

мати схвалену морську вищу освіту з освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче молодшого спеціаліста за спеціальністю «Судноводіння» і відповідати стандарту компетентності, визначеному в розділі А-II/1 Кодексу ПДНВ, та національним вимогам;

мати документально підтверджений стаж плавання на морських суднах у складі палубної команди не менше дванадцяти місяців як частини схваленої програми підготовки на судні, що відповідає вимогам розділу А-II/1 Кодексу ПДНВ та документально підтверджена у відповідній книзі реєстрації підготовки (Training Record Book) (в іншому випадку стаж плавання на

морських суднах повинен становити не менше тридцяти шести місяців), з виконанням протягом зазначеного стажу плавання обов'язків з несення вахти на ходовому містку під наглядом капітана або вахтового помічника капітана не менш як шість місяців на морських самохідних суднах валовою місткістю 500 одиниць та більше;

пройти відповідну схвалену обов'язкову підготовку;

відповідати стандартам компетентності, визначеним у пункті 2 розділу А-VI/1, пунктах 1-4 розділу А-VI/2, пунктах 1-4 розділу А-VI/3 та у пунктах 1-3 розділу А-VI/4 Кодексу ПДНВ;

мати диплом оператора ГМЗЛБ (обмежений або загальний);

підтвердити кваліфікацію в ДКК відповідно до стандартів компетентності, визначених в розділі А-II/1 Кодексу ПДНВ та національними вимогами.

До стажу плавання, передбаченого для присвоєння звання штурман, може бути зараховано (але сумарно не більше шести місяців) плавання у складі палубної команди:

на риболовних суднах;

на суднах, що плавають в межах акваторій морських портів, в захищених водах, в безпосередній близькості до захищених вод та в прибережному плаванні, і плавання до 30 діб внутрішніми водними шляхами;

на річкових суднах (суднах змішаного (ріка-море) плавання) під час проведення першої практики під керівництвом кваліфікованого керівника практики у разі виконання програми практики та документального підтвердження відповідними записами в схваленій книзі реєстрації підготовки – не більше двох місяців.

До стажу плавання не зараховуються:

робота на маячних суднах;

робота на бурових установках;

плавання на спортивних суднах;

плавання на суднах валовою місткістю до 80 одиниць;

робота на посаді лоцмана;

2) для присвоєння звання штурмана далекого плавання та отримання права на зайняття посади старшого помічника капітана морських суден валовою місткістю 500 одиниць і більше відповідно до Правила II/2 Конвенції ПДНВ та національних вимог необхідно:

мати схвалену морську вищу освіту з освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче бакалавра за спеціальністю «Судноводіння» і відповідати стандарту компетентності, визначеному в розділі А-II/2 Кодексу ПДНВ, у повному обсязі передбаченому для старшого помічника капітана для суден валовою місткістю 3000 одиниць або більше, та національним вимогам;

мати документально підтверджений стаж плавання не менше вісімнадцяти місяців з виконанням обов'язків вахтового помічника капітана на морських суднах валовою місткістю 500 одиниць і більше в далекому плаванні, з яких не менш як шість місяців на посаді другого помічника капітана в далекому плаванні;

пройти відповідну схвалену обов'язкову підготовку;

мати диплом штурмана або сертифікат компетентності вахтового чи старшого помічника капітана, виданий іноземною державою;

мати диплом оператора ГМЗЛБ (загальний);

пройти підготовку за програмою післядипломної освіти (підвищення кваліфікації) відповідно до пункту 11 розділу II цього Положення;

підтвердити кваліфікацію в ДКК відповідно до стандартів компетентності, визначених в розділі А-II/2 Кодексу ПДНВ та національними вимогами;

3) для присвоєння звання капітана прибережного плавання та отримання права на зайняття посади капітана морських суден валовою місткістю менше ніж 500 одиниць у прибережному плаванні відповідно до Правила II/3 Конвенції ПДНВ та національних вимог необхідно:

мати схвалену морську вищу освіту з освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче молодшого спеціаліста за спеціальністю «Судноводіння» і відповідати стандарту компетентності, визначеному в розділі А-II/3 Кодексу ПДНВ, та національним вимогам;

мати документально підтверджений стаж плавання на морських судах не менше двадцяти чотирьох місяців у будь-якому плаванні з виконанням обов'язків вахтового помічника капітана на будь-яких самохідних судах, з яких не менш як дванадцять місяців на посаді старшого помічника капітана в будь-якому плаванні;

пройти відповідну схвалену обов'язкову підготовку;

мати диплом штурмана або сертифікат компетентності вахтового чи старшого помічника капітана, виданий іноземною державою;

мати диплом оператора ГМЗЛБ (обмежений або загальний);

пройти підготовку за програмою післядипломної освіти (підвищення кваліфікації) відповідно до пункту 11 розділу II цього Положення;

підтвердити кваліфікацію в ДКК відповідно до стандартів компетентності, визначених у розділі А-II/3 Кодексу ПДНВ, та національних вимог.

Капітан морського судна валовою місткістю менше ніж 500 одиниць, не зайнятого в прибережному плаванні, повинен мати диплом капітана малого плавання або капітана далекого плавання з правом зайняття посади на морських судах валовою місткістю 500 одиниць і більше;

4) для присвоєння звання капітана малого плавання та отримання права на зайняття посади капітана морських суден валовою місткістю 500 одиниць і більше в малому плаванні відповідно до Правил II/2 Конвенції ПДНВ та національних вимог необхідно:

мати схвалену морську вищу освіту з освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче бакалавра за спеціальністю «Судноводіння» і відповідати стандарту

компетентності, визначеному в розділі А-II/2 Кодексу ПДНВ, та національним вимогам;

мати документально підтверджений стаж плавання не менше двадцяти чотирьох місяців з виконанням обов'язків вахтового помічника капітана на морських суднах валовою місткістю 500 одиниць і більше в малому або далекому плаванні, з яких не менш як дванадцять місяців на посаді старшого помічника капітана в малому або далекому плаванні;

пройти відповідну схвалену обов'язкову підготовку;

мати диплом штурмана з правом зайняття посади старшого помічника капітана на морських суднах в малому плаванні, або диплом штурмана далекого плавання, або сертифікат компетентності старшого помічника капітана чи капітана, виданий іноземною державою;

мати диплом оператора ГМЗЛБ (загальний);

пройти підготовку за програмою післядипломної освіти (підвищення кваліфікації) відповідно до пункту 11 розділу II цього Положення;

підтвердити кваліфікацію в ДКК відповідно до стандартів компетентності, визначених в розділі А-II/2 Кодексу ПДНВ, національних вимог.

Звання капітана малого плавання може бути додатково присвоєне особам, яким присвоєне звання штурмана далекого плавання;

5) для присвоєння звання капітана далекого плавання та отримання права на зайняття посади капітана морських суден валовою місткістю 500 одиниць і більше відповідно до Правил II/2 Конвенції ПДНВ та національних вимог необхідно:

мати схвалену морську вищу освіту з освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра за спеціальністю «Судноводіння» і відповідати стандарту компетентності, визначеному в розділі А-II/2 Кодексу ПДНВ, у повному обсязі передбаченому для старшого помічника капітана для суден валовою місткістю 3000 одиниць або більше, та національним вимогам;

мати документально підтверджений стаж плавання не менше вісімнадцяти місяців на посаді старшого помічника капітана на морських суднах валовою місткістю 500 одиниць і більше в далекому плаванні;

пройти відповідну схвалену обов'язкову підготовку;

мати диплом штурмана далекого плавання або сертифікат компетентності старшого помічника капітана чи капітана, виданий іноземною державою, з якою Україна підписала договір про визнання сертифікатів компетентності (дипломів) моряків цієї держави;

мати диплом оператора ГМЗЛБ (загальний);

пройти підготовку за програмою післядипломної освіти (підвищення кваліфікації) відповідно до пункту 11 розділу II цього Положення;

підтвердити кваліфікацію в ДКК відповідно до стандартів компетентності, визначених в розділі А-II/2 Кодексу ПДНВ, національних вимог;

б) для присвоєння звання судноводія малотоннажного судна відповідно до національних вимог необхідно:

мати схвалену морську вищу освіту з освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче молодшого спеціаліста за спеціальністю «Судноводіння» і відповідати стандарту компетентності, визначеному національними вимогами;

мати документально підтверджений стаж плавання на самохідних суднах валовою місткістю більше 80 одиниць у складі суднової команди не менше дванадцяти місяців, у тому числі виконуючи обов'язки з несення вахти на містку під наглядом капітана або вахтового помічника капітана протягом не менше шести місяців;

надати протокол комісії судновласника, який підтверджує здачу екзамену з управління малотоннажним судном;

пройти відповідну схвалену обов'язкову підготовку;

мати диплом оператора-радіотелефоніста або оператора ГМЗЛБ (загальний або обмежений) відповідно до району плавання судна;

підтвердити кваліфікацію в ДКК відповідно до стандартів компетентності в обсязі програми підготовки, визначених національними вимогами;

7) для присвоєння звання судноводія-механіка малотоннажного судна відповідно до національних вимог необхідно:

мати схвалену морську вищу освіту з освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче молодшого спеціаліста за спеціальностями «Судноводіння» та/або «Експлуатація суднових енергетичних установок» і відповідати стандарту компетентності, визначеному національними вимогами;

мати документально підтверджений стаж плавання не менше дванадцяти місяців плавання на самохідних суднах валовою місткістю більше 80 одиниць, у тому числі виконуючи обов'язки з несення вахти на містку під наглядом капітана або вахтового помічника капітана протягом не менше шести місяців, та стаж плавання у складі машинної команди самохідних суден валовою місткістю більше 80 одиниць з потужністю головної енергетичної установки більше 55 кВт не менше шести місяців;

надати протокол комісії судновласника, який підтверджує здачу іспиту з управління малотоннажним судном;

пройти відповідну схвалену обов'язкову підготовку;

мати диплом оператора-радіотелефоніста або оператора ГМЗЛБ (загальний або обмежений) відповідно до району плавання судна;

підтвердити кваліфікацію в ДКК відповідно до стандартів компетентності в обсязі програми підготовки, визначених національними вимогами;

8) для присвоєння звання судноводія-механіка третього класу відповідно до національних вимог необхідно: